

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Laukkanen, Arto

Title: Onko koettu motorinen pätevyys todellisia liikuntataitoja tärkeämpää?

Year: 2021

Version: Published version

Copyright: © Liikuntatieteellinen Seura 2021

Rights: In Copyright

Rights url: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en>

Please cite the original version:

Laukkanen, A. (2021). Onko koettu motorinen pätevyys todellisia liikuntataitoja tärkeämpää?. *Liikunta ja tiede*, 58(3), 32.

Pedagogiikka

ARTO LAUKKANEN

arto.i.laukkanen@jyu.fi

Onko koettu motorinen pätevyys todellisia liikuntataitoja tärkeämpää?

ESPANJAN VALENCIAN ALUEEN ala- ja yläkouluissa toteutettu tutkimus osoitti, että oppilaiden kokemukset motorisesta pätevyydestä selitti merkittävästi (12 %) heidän liikuntamotivaatiotaan liikuntatunneilla. Sen sijaan oppilaiden todelliset mitatut liikuntataidot eivät sitä tehneet. Liikuntataidoiltaan itsensä heikoksi kokevilla koettu motorinen pätevyys selitti liikuntamotivaatiota keskimäärin enemmän kuin oppilailta, jotka kokivat itsensä liikuntataidoiltaan vahvoiksi.

Oppilaiden (n = 236, ikä 11–14 vuotta) liikuntataitoja mitattiin dynaamista koordinaatiota painottavalla testistöllä. Koettua motorista pätevyyttä selvitettiin oppilaiden itsearviolla siitä, kuinka hyväksi he kokevat itsensä 13:ssa eri liikkumisen perustaidossa. Motivaatiota arvioitiin käyttämällä validoitua kyselyä liikkumisen omaehtoisesta motivaatiosta liikuntatunneilla.

Liikuntataitojen opettaminen sekä liikunnallisen elämäntavan ja myönteisen minäkuvan kehittymisen tukeminen kuuluvat liikunnanopetuksen keskeisiin tavoitteisiin ala- ja yläkouluissa. Tutkimus tukee käsitystä, että varhaismurrosikäisten nuorten omaehtoisista liikuntamotivaatiota liikuntatunneilla voidaan vahvistaa ennen kaikkea tukemalla luottamusta omiin liikuntataitoihin. On olennaista tiedostaa, että liikuntataitojen ja koetun pätevyyden keskinäinen suhde tyypillisesti vahvistuu iän myötä. Samalla niiden suhde yksilön liikuntakäyttäytymiseen myös muuttuu.

Vaikka liikuntataitojen oppiminen on välttämätöntä ikä- ja kehitystasolle tyypillisiin liikuntaleikkeihin, -peleihin ja muihin aktiviteetteihin osallistumisen kannalta, niin luottamus omiin taitoihin voi nousta ratkaisevan tärkeäksi osallistumisehdoksi varsinkin murrosikäisillä. Liikuntakasvattajan onkin tärkeää pyrkiä löytämään optimaalinen tasapaino esimerkiksi palautteenannossa, jotta hän tukee sekä oppilaan taidon oppimista että luottamusta omiin liikuntataitoihinsa.

Erityisen tärkeää tasapainon löytäminen on liikuntataitonsa heikoksi kokevien oppilaiden kannalta. Tutkimuksen tekijät ehdottavat, että itsemääräämisteoriapohjainen psykologisia perustarpeita tukeva lähestymistapa voi auttaa oppilaita kehittämään taitaviksi, luottavaisiksi ja motivoituneiksi liikkujiksi.

LÄHDE

Estevan, I., Bardid, F., Utesch, T., Menescardi, C., Barnett, L.M. & Castillo, I. 2020. Examining early adolescents' motivation for physical education: associations with actual and perceived motor competence. *Physical Education and Sport Pedagogy*. DOI: 10.1080/17408989.2020.1806995

”Opettaja saa meidät tuntemaan kuin olisimme yhtä perhettä”

RUOTSISSA TOTEUTETUN HAASTATTELUTUTKIMUKSEN mukaan pakolaistaustaiset 16-18-vuotiaat nuoret kokevat ruotsalaisen liikunnanopetuksen erittäin myönteisenä ja itselleen merkityksellisenä kasvualustana. Liikuntatunnit koetaan myös hyödyllisenä paikkana luoda sosiaalisia suhteita opettajiin ja kanssaopiskelijoihin.

Nuoret kokivat ruotsalaisen liikunnanopetuksen kokonaisuudessaan merkityksellisempänä verrattuna aikaisemman kotimaansa liikunnanopetukseen. Tämä selittyi lyhyen aikavälin (sosiaalinen kanssakäynti, terveyden ja hyvinvoinnin paraneminen) ja pitkän aikavälin (tulevaisuutta varten oppiminen) koetuilla hyödyillä. Puolistrukturoituidut haastattelut perustuivat voimavarakeskeiseen lähestymistapaan ja niihin osallistui kahdessa ruotsalaisessa lukiossa yhteensä 12 pakolaistaustaista opiskelijaa (7 poikaa ja 4 tyttöä). Opiskelijat olivat kotoisin Afganistanista, Syyriasta, Somaliasta, Etiopiasta tai Albaniasta.

Tutkimus herättää lupauksia liikunnanopetuksen mahdollisuuksista tukea integraatiota kaksisuuntaisena prosessina. Liikunnanopetus voi osaltaan auttaa pakolaistaustaisten nuorten pääsemään sisään maan kulttuurisiin rakenteisiin ja käytänteisiin. Se voi toisaalta vahvistaa pakolaistaustaisten nuorten luottamusta omaan identiteettiinsä ja oikeuksiinsa sekä tuoda heille tunnustusta uuden yhteisön sisällä. Tutkimuksen tekijät ehdottavatkin, että voimavarakeskeisiä lähestymistapoja tulisi hyödyntää liikunnanopetuksessa pakolaistaustaisten nuorten terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi.

LÄHDE

Cseplö, E., Wagnsson, S., Luguetti, C. & Spaaij, R. 'The teacher makes us feel like we are a family': students from refugee backgrounds' perceptions of physical education in Swedish schools. *Physical Education and Sport Pedagogy*. DOI:10.1080/17408989.2021.1911980